Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 80. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 11-го КВІТНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 11, 1978 No. 80. VOL. LXXXV.

Привітали д-ра Володимира Ґалана з вісімдесяти-п'ятиріччям

Філядельфія (о.т.) — Президента Злученого Українського Американського Допомогового Комітету д-ра Володимира Ґалана, що видужує після операції і довшого перебування у лікарні, відвідали в день його народження, що припадає на 3 квітня, члени Екзекутиви ЗУАДКомітету, а саме касир д-р Богдан Гнатюк, заступники президента д-р Олександер Білик і дир. Іван Поритко та екзекутивний директор д-р Остап Тарнавський. і привітали його з його славним вісімдесяти-п'ятиріччям. Члени Екзекутиви побажали д-рові Ґаланові скорого і повного повернення до здоров'я, щоб він міг і далі керувати не тільки діяльністю ЗУАДКомітету, але й тих організацій, що він їх очолює, перш за все Об'єднання б. Вояків Українців в Америці та „Української Щадниці".

Д-р Володимир Ґалан

Д-р Володимир Ґалан це один із найбільш відданих громадських діячів в Америці. Він колишній учасник Визвольних Змагань, командант артилерійського полку УГА. Після закінчення війни продовжував студії у Празі, здобувши в тамошньому університеті докторат права. Переїхавши до ЗСА, д-р Ґалан продовжував студії політичних наук в Пенсильванському університеті та включився у громадське життя, що його відданим працівником та організатором є до сьогодні. Він був організатором Української Стрілецької Громади, що дала щирих працівників у різних ділянках українського життя.

Коли після років постало Об'єднання б. Вояків Українців в Америці, д-р Ґалан очолив його і під його проводом це об'єднання зуміло згуртувати всіх колишніх вояків-українців різних з'єднань. Мавши економічні студії і банкову практику, д-р Ґалан був одним із перших піонерів господарського росту української громади. Він був співосновником банкової установи у Філядельфії, що тепер носить ім'я „Української щадниці" і під його керівництвом ця банкова установа стала сильною і незалежною фінансовою інституцією з багатомільйоновим капіталом. Найбільша заслуга д-ра Ґалана — це створення української допомогової установи — Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. Це його обрали першим директором цієї установи і під його постійним проводом ця установа виконала

(Закінчення на ст. 3-ій)

Василь Гуссар переобраний на голову Роґестерської Округи УНС

Рочестер, Н. Й. (в. з.). — У суботу, 1-го квітня 1978 р., тут в залі Українського Народного Дому при 831 Джозеф евеню відбулись річні Загальні Збори Комітету Відділів УНСоюзу Округи Рочестер з участю 32-ох представників, заступлених 9 Відділів Округи, у висліді яких одноголосно переобрано на голову Округи колишнього головного радного УНС п. Василя Гуссара. Одночасно до Управи були переобрані: ссюзовий сеньйор Константин Шевчук — заст. голови, Василь Гавриляк — секретар, Петро Дзюба — скарбник, пані Марія Ковальчук, Петро Лещишин і Андрій Ярош — члени Управи.

Василь Гуссар

Окружні наради відкрив голова п. Василь Гуссар, а ведення нарад передав заступникові голови п. К. Шевчукові, який привітав присутніх та попросив до звіту Управу Округи. Голова Василь Гуссар відчитав листу Відділів і повідомив, що 343-ий Відділ не є заступлений на нарадах. В дальшому проаналізував річну працю Округи, що на його думку є незадовільною. Він боритиме всі старання, щоб у біжучому році Округа виконала свої зобов'язання щодо організування нових членів.

Секретар Василь Гавриляк відчитав протокол з минулорічних зборів. Протокол був прийнятий одноголосно без змін. В дальшому п. Василь Гавриляк підкреслив, що всі Відділи Округи, які знаходяться на терені міста Рочестер, спільно співпрацювали, що доказують писані ним протоколи на засіданням Округи.

Скарбник Петро Дзюба відчитав касовий звіт, який був згідний із перевіркою контролі.

Головний радний Володимир Запаранюк привітав в імені Головного Уряду УНСоюзу всіх присутніх, а зокрема присутнього на нарадах п. Василя Іванцева — головного радного Українського Робітничого Союзу, що є рівночасно сеньйором УНСоюзу. Дальше Волод. Запаранюк інформував про загальні союзові справи, а зокрема звернув увагу на 29-ту Конвенцію УНС. Апелював до всіх урядовців Відділів, а головно до 12 вибраних делеґатів на Конвенцію, щоби посилили свою працю і виконали свій конвенційний обов'язок, зорганізувавши 10 нових членів.

Обласний організатор п. Василь Оріховський дав огляд праці поодиноких Відділів і ствердив, що в минулому році Округа виконала тільки 44.6 відсотка своєї квоти. Він дав коротку пораду, як організувати нових членів.

Після доповідей вив'язалася жива дискусія. Слово в дискусіях і запитах забирали: Василь Іванців, Василь Гавриляк, Андрій Омельченко, Василь Попович, Петро Дзюба і Микола Лилак.

Відповіді на загальні запити дискутантів подав Володимир Запаранюк.

Закінчуючи Річні наради, голова Округи Василь Гуссар подякував присутнім за участь в нарадах та запросив всіх на перекуску.

Картер підписав закон відносно нового пенсійного віку

Вашінґтон. — Президент Джіммі Картер у четвер, 6-го квітня, підписав законопроєкт, схвалений обома Палатами Конґресу, який встановляє, що примусовий пенсійний вік у майже всіх приватних підприємствах і фірмах відтепер буде 70 років життя, а не 65 років, як це було досі, як також зазначує, що федеральних урядовців не зобов'язуватиме жадний примусовий пенсійний вік.

Під час церемонії в городі Білого Дому, на якій були присутні чільні члени обох Палат, включно з головним спонзором законопроєкту, демократичним конґресменом Клодом Пеппером з Фльориди, Президент сказав, що новий закон вийде на користь всіх громадян ЗСА, а не тільки тих, які вже тепер мають 65-років, бо дозволить американцям теперішнього і майбутніх поколінь продовжувати свою активну участь в житті країни, а не тільки збоку приглядатись подіям.

Закон ввійде в силу 1-го січня 1979-го року. Однак, новий примусовий пенсійний вік стосуватиметься професорів коледжів та університетів щойно від 1-го липня 1982-го року. Крім того, урядовці приватних фірм, річна пенсійна платня яких виноситиме 27,000 долярів або більше та які протягом принаймні двох років перед емеритурою займатимуть „дуже відповідальні пости", не підлягатимуть новим правилам, тобто їхні працедавці далі могтимуть вимагати, щоб ті урядовці відходили на пенсію коли їм мине 65 років життя.

Картер найменував нового амбасадора до Південної Африки

Вашінґтон. — Білий Дім інформує, що президент Джіммі Картер вирішив найменувати 51-річного Вілліяма Б. Едмондсона, дотеперішнього заступника асистента державного секретаря для справ Африки, на пост амбасадора ЗСА до Південно-Африканської Республіки. Якщо Сенат затвердить Едмондсона, то він займе місце дотеперішнього амбасадора Вілліяма Ґ. Бовдлера. Бовдлер натомість має стати директором Бюра розвідки і дослідів при Державному департаменті.

Едмондсон — це дипломат з 25-річною службою на різних відповідальних постах, який від 1974-го до 1976-го року був заступником голови місії ЗСА до Південно - Африканської Республіки. Отже, він добре обзнайомлений з ситуацією в тій країні, де при владі є меншинний білий уряд, який веде політику „апартеїду", тобто, роздільного проживання рас.

Відносини між ЗСА і Південною Африкою тепер досить напружені, бо уряд президента Картера вважає, що меншинний білий уряд тієї африканської країни повинен відкинути свою дотеперішню політику і встановити рівноправність для чорної більшости. Кілька днів тому, перебуваючи тоді в Ніґерії Президент, заявив, що дальша співпраця Америки з Південно-Африканською Республікою залежатиме від того, чи в тій країні буде проґрес в сторону повних політичних, громадських і соціяльних прав усіх мешканців, не зважаючи на їхню расову приналежність.

Південно-африканський прем'єр Джон Форстер натомість закинув президентові Картерові, що він застосовує подвійне мірило, бо закидає Південній Африці, що порушує права людини, але не добачає більш наявних порушувань цих прав у чорних державах Африки, включно з Ніґерією.

Совєтський амбасадор опрокидує становище Великобританії

Лондон, Англія. — Пресові аґенства інформують, що Совєтський Союз, устами свого амбасадора Ніколая М. Лункова, обвинуватив міністра закордонних справ Великої Британії д-ра Дейвіда Овена у „викривлюванні" правди і опрокинув твердження Овена, що совєтська і кубинська інтервенція в Африці становлять дуже поважну загрозу для співпраці між західніми і східніми країнами. Совєтський амбасадор назвав мову д-ра Овена „зухвальством" і зумисним перекрученням фактів про совєтську і кубинську допомогу країнам Африки. Совєтську позицію піддержав також, не без впливу Москви, амбасадор Етіопії в Лондоні Ато Волде-Ґеорґіс, який, повзорувавшись на совєтському зразку, заявив, що заява Овена являється „образою для етіопійського народу і його революційних зусиль". Свою промову, із заторкненням справи Африки, Овен виголосив на парадному обіді, влаштованому посадником міста Лондону. Д-р Дейвід Овен заявив при тому, що під теперішню пору в Африці перебувають 36,000 кубинських вояків, з того в самій Етіопії 16,000, 1,000 совєтських вояків і старшин та деяка кількість вояків інших сателітних держав.

Наукова конференція НТШ і УІТ в Чікаґо

Чікаґо (Ю. М.) — Заходами Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка в Чікаґо і Українського Історичного Товариства Відділ у Чікаґо влаштовують в неділю, 23 квітня 1978 року, початок о год. 3-ій по полудні, в Інституті Модерного Мистецтва, при 2320 Вест Чікаґо евеню Наукову Конференцію для відзначення 30-річчя наукової і видавничої діяльности Наукового Товариства ім. Шевченка у ЗСА. Конференція включає наукові історичні доповіді на теми:

„Українська Національна Революція в поезії сучасників. Доповідь виголосить д-р Марія Овчаренко, проф. Істерн Іллінойського університету в Чарлстоні;

„Чи історик Михайло Грушевський повернув Україні Русь?" Доповідь виголосить д-р Степан Горак, проф. Істерн Іллінойського університету в Чарлстоні;

„Значення історичних праць Михайла Грушевського для української історіографії". Виголосить д-р Михайло Біда, проф. Лондонського Польського Університету, ПУН.

„Англомовне видання 10-томової Історії України-Русі академіка Михайла Грушевського і її значення". Доповідь виголосить д-р Микола Чировський, науковий секретар НТШ, проф. Сетон Голл університету, Савт Орендж Ню Джерзі. Тривалість доповідей по 30 хвилин кожна. Вступ вільний, гостям раді.

Совєтська преса продовжує атакувати китайських лідерів

Москва. — ТАСС, совєтське аґенство, продовжує надсилати центральним московським і республіканським газетам матеріял з нападами на Китайську Народну Республіку і її лідерів, а зокрема на голову китайської Комуністичної партії і діючого прем'єра Гуа Куо-фенґа, якого совєтська преса називає „людиною з аґресивними замірами", пов'язуючи ці твердження із заявою Гуа на Крайовому Народному Конґресі, 26-го лютого ц.р., де він вимагав виведення усіх совєтських військових частин із прикордонної смуги, — поставивши це як передумову для відновлення переговорів між СССР і Китаєм. Совєтська преса, відкидаючи в принципі вимоги Китаю, твердить, що СССР є готовий підписати з Китаєм договір про незастосування сили, договору про ненапад, погодиться на проведення зустрічі представників двох сторін на високому рівні, сприятиме економічним і культурним зв'язкам, науково-технічній виміні, співробітничатиме в галузі охорони здоров'я, громадських організацій тощо. „Ці ініціятиви, — пише совєтська преса, — які мають єдину мету — повернути відносини між СССР і КНР на шлях добросусідства, були або відхилені китайською стороною, або залишені без відповіді". Щоб оправдати совєтську настирливість і кількакратні намагання Кремля відновити переговори між московським і китайськими верховодами, совєтська преса висунула арґумент, що, мовляв, „СССР має історичну відповідальність за зміцнення миру в усьому світі" і тому, мовляв, турбується совєтсько-китайськими відносинами. „Правда", орган ЦК КПСС, а за нею республіканські газети докладно переповідають, як дійшло до нової пропозиції Верховної Ради СССР про відновлення переговорів і стверджують, що й цього разу керівники КНР зайняли неґативну позицію. „Правда". займаючи становище до відповіді КНР з 9-го березня ц.р. стверджувала, що „китайське керівництво повторило раніше висунуті ним несприятливі попередні умови, смисл яких полягає в тому, щоб уникнути обговорення по суті питань поліпшення міждержавних зв'язків двох країн і продовжувати свій недружній курс щодо Радянського Союзу". У повідомленнях ТАСС також стверджувалось, що „позиція китайських властей ще раз свідчить про те, що їхні слова явно розходяться з ділами і що декого в Китаї більше влаштовує напруженість у радянсько-китайських відносинах, штучне роздування антирадянщини, ніж нормалізація радянсько-китайських відносин".

Кільканадцять днів після цього становища „Правда", обговорюючи поїздку Леоніда І. Брежнєва по сибірських центрах, заявляла, що Совєтський Союз ніколи не відтягне з совєтсько-китайського кордону своїх військових частин, бо це відкрило б шлях для китайської аґресії і залишило б без охорони понад 20 мільйонів совєтських громадян, які заселюють місцевості на Далекому Сході. Мало того, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Брежнєв бере особисту участь у військових маневрах на совєтсько-китайському кордоні, щоб таким способом задемоснтрувати совєтське становище.

Ізраїль почне відтягати свої війська з Ливану

Єрусалим. — Ізраїльський уряд минулого четверга, 6-го квітня, повідомив представників Об'єднаних Націй, що, починаючи з вівтірка, 11-го квітня, ізраїльські військові частини почнуть залишати територію південного Ливану, де тепер займають 15-милеву „зону безпеки" проти палестинських партизанів, які часто вживають цю арабську країну як базу для своїх нападів на ізраїльську територію.

Про рішення ізраїльські чинники повідомили генерала Ензія Сіласвуо, команданта „сили миру" Об'єднаних Націй, тобто військових частин невтральних держав ОН, які, згідно з резолюцією Ради Безпеки цієї міжнародної організації, мають заступити ізраїльські з'єднання в південному Ливані.

Хоча Рада Безпеки ОН закликала Ізраїль відтягнути свої війська „зі всіх ливанських територій", то ізраїльський уряд минулого четверга підкреслив, що відтягнення військ буде „тільки частинне", бо стосуватиметься тільки районів, в яких вже зайняли позиції з'єднання ОН. Таким чином, ізраїльські частини будуть покищо відтягнені тільки зі східньої частини „зони безпеки" і це відтягнення відбудеться в двох стадіях, а саме: деякі з'єднання залишать ливанську територію у вівторок, 11-го квітня, а інші в п'ятницю, 14-го квітня.

Минулого четверга закордонні кореспонденти перевели інтерв'ю з провідниками протестаційної демонстрації, яка відбулася в суботу, 1-го квітня, в Тель Авіві, учасники якої закликали уряд прем'єра Беґіна погодитися на компроміси щодо звільнення окупованих арабських земель на західньому березі ріки Йордан і біля міста Гази, як теж закликали припинити розбудову ізраїльських осель на тих територіях. У демонстрації взяло участь біля 40,000 переважно молодих ізраїльтян, які твердили, що відмова прем'єра Беґіна звільнити будь-які окуповані арабські землі є поважною перешкодою для замирення на Близькому Сході. У четверговому інтерв'ю лідери демонстрації вказали, що вони „воліють мир, замість Ізраїля з поширеними кордонами".

В Ірані розкрили совєтську шпигунську сітку

Теґеран, Іран. — Пресові агенства інформують, що іранська політична поліція розкрила і унешкідливила гніздо совєтських шпигунів, які займалися збиранням військових інформацій і підривною роботою серед іранського населення. З совєтськими шпигунами співпрацювали деякі іранські старшини, ба навіть генерали, яких рівнож арештовано. Речники уряду заявили, що „закордонні сили" були також відповідальні за виступи лівих іранських елементів проти уряду в минулому і на початку цього року. В урядовому повідомленні говориться, що шпигунська сітка включає працівників совєтської амбасади в Теґерані, прізвища яких не називається в повідомленні. Між іранцями називається двох генералів, Алі Акбара Дарахшані і Агмада Моґаребі, які на протязі років співпрацювали із совєтською розвідкою і передавали співробітникам амбасади СССР важливі військові інформації.

В Торонті відбулись Крайові З'їзди ЛВУ і ОЖ ЛВУ

Торонто, Канада. — Український тижневик „Гомін України" інформує у числі з 5-го квітня ц.р., що 24-26 березня ц.р. там у приміщеннях Українського Культурного Центру при Крісті вулиці відбулися Крайові З'їзди двох політично-громадських організацій, а саме XIV З'їзд Ліґи Визволення України і 8-ий З'їзд Об'єднання Жінок Ліґи Визволення України. Ділову президію З'їзду ЛВУ чолював мґр Теодосій Буйняк, а ОЖ ЛВУ пані Ярослава Іванчук з Вінніпеґу. Після обрання ділових комісій, делеґати та гості мали змогу вислухати вичерпних звітів керівних органів обидвох організацій і перевести широку дискусію над діяльностю управ.

Другого дня на пленарній сесії були виголошені дві основі доповіді — д-ра Анатолія Бедрія і пані Оксани Романишин. Делеґати з увагою вислухали також довшого привітального слова голови ЦеСУС-у Богдана Гаргая, який закликав до пожвавленої активности на відтинку оборони українських політичних в'язнів в СССР. Обидва З'їзди, згідно з оцінкою „Гомину України", відзеркалили також органічно - природну зміну поколінь. „Представники старшого і середнього покоління, нарівні зі старшими делеґатами, висловлювали свої думки і погляди, турбувалися недоліками і водночас шукали позитивної розв'язки наболілих питань", — пише у звітній інформації „Гомін України". Гостями З'їздів із ЗСА були Володимир Мазур, головний предсідник УНПомочі та член Екзекутиви УККА, Андрій Соколик — генеральний секретар ГУ ООЧСУ і Богдан Мороз з Боффало. В сесіях брали участь 105 делеґатів і кількадесять гостей. З-поміж гостей виступали ред. Роман Рахманний з Монтреалю і письменниця Ольга Мак. В суботу, 25-го березня, відбувся великий репрезентативний бенкет з участю багатьох представників центральних і місцевих організацій та українських Церков. Головну доповідь виголосив на бенкеті ред. Василь Солонинка. Бенкетом проводили Марія Шкамбара і Михайло Шепетик. В рамцях бенкету відбулась також велика мистецька програма з виступами дівочого квінтету „Барвінок" з Гамільтону, солістів — Віктора Шевеля і Миколи Маскулки, піяністки Лариси Кузьменко, дівочого хору „Діброва" під диригентурою мґра Василя Кардаша і акомпаньяменті А. Тершаківця.

У третьому дні З'їздів обрано нові керівні органи ЛВУ і ОЖ ЛВУ на каденцію 1978-80.

Головна Управа ЛВУ:

мґр Т. Буйняк — голова, інж. В. Безхлібник — 1-ий заст. голови, мґр О. Романишин — 2-ий заст. голови, мґр І. Іванчук, д?р В. Гирак, інж. Я. Чолій — заступники. Члени: інж. М. Барабаш, мґр В. Кліш, мґр С. Кузь, ред. А. Бандера, В. Дідюк, д-р А. Бедрій, мґр Б. Лещишин, ред. В. Солонинка, І. Квасниця, В. Окіпнюк, Б. Гірник, П. Микуляк, М. Бартків, мґр Ю. Шимко, С. Безубко, мґр І. Пришляк, мґр В. Кардаш, М. Фіґоль, проф. Я. Келебай, П. Башук.

Головний громадський суд: Ол. Матла — голова, члени: д-р М. Остафійчук, дир. Я. Сербин, П. Мицак, В. Бибик.

Головна контрольна комісія: дир. І. Бойко — голова, члени: інж. П. Бубела і М. Шепетик.

ГУ ОЖ ЛВУ:

О. Заверуха — голова, Л. Антонович — заступниця голови, Я. Іванчук — заст. голови на Манітобу, С. Хомишин — заст. голови на Саскачеван. Т. Федорів — заст. голови на Брітан. Колюмбію, Я. Бринявська — заст. голови на Квебек, М. Одноріг — протоколярна секретарка, А. Федак — касир. Організаційна референтура на Східню Канаду: С. Білик і Т. Стахів; на Західню Канаду Л. Фіялка-Гук. Виховна референтура: Л. Шуст, С. Горлач, М. Шкамбара. Культурно-освітня референтура: О. Романишин і М. Колодій. Імпрезова референтка — С. Шимко. Референтура зовнішньої діяльности: І. Остафійчук, О. Галенда, М. Шкамбара. Пресова реф. — А. Пітик. Суспільна опіка: М. Малащук і С. Савицька. Контрольна Комісія: Л. Вертипорох, Г. Шепетик і М. Неґрич. Головний товариський суд: М. Тимків, М. Корчак і А. Хитра.

Співом „Не пора" закінчено триденні наради Крайових з'їздів ЛВУ і ОЖ ЛВУ. Після того делеґати автами поїхали до міського „Гай Парку", щоб там — під проводом новообраних голів п-і О. Заверухи і мґр. Т. Буйняка — скласнти вінок під пам'ятник Лесі Українки.

У цьогорічному сезоні Рената Бабак виступатиме на багатьох концертах операх та імпрезах

Меццо-сопрано Рената Бабак (зліва) під час відвідин редакції в розмові з ред. Любов'ю Коленською.

Джерзі Сити, Н. Дж. (Л.К.) — У четвер, 6-го квітня ц.р., відвідала редакцію „Свободи" відома співачка, меццо-сопрано Рената Бабак, колишня зірка Львівського і Большого театрів, яка в 1973 році, „вибравши свободу", залишилась на Заході. З цього часу співачка знана в українській громаді з її виступів на різних імпрезах, з турне по Америці в концертах на Український Університет в

(Закінчення на ст. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 с. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зв'язки з Кубою

Серед законодавців ЗСА і серед американського загалу можна запримітити відрадну тенденцію послаблення бажання якнайшвидше відновлювати дипломатичні і торговельні зв'язки з комуністичною Кубою, зокрема після того, як Гавана, на доручення Кремля, післала свої військові частини до африканських країн Анголі та Етіопії. Проте, все ще можна почути вимоги деяких ліберальних законодавців і коментаторів, що Америка таки повинна встановити нормальні відносини з Кубою.

Незаперечним фактом є, що для справи світового миру ЗСА повинні старатися встановити кращі зв'язки з усіми країнами, але тільки тоді, якщо це поліпшення не пошкодить Америці та її союзникам. Значить політика „відпруження" мусить бути дійсно двобічна. Однак, Гавана не доказала, що вона готова на ділі змінити свою дотеперішню політику щодо ЗСА, країн Південної Америки та Африки, хоча Фідель Кастро та інші кубинські верховоди часто заявляють, що бажають кращих відносин з Вашінгтоном. Але, одне діло — заяви, а зовсім інше — їх здійснення. Як сказано, кубинські військові частини продовжують свою інтервенцію в Етіопії та Анґолі. Гавана продовжує „експортувати революцію" та марксистську ідеологію до інших латиноамериканських країн. Існують докази, що Совєтський Союз на південному побережжі Куби розбудовує базу для своїх нуклеарних підводних човнів, як теж що совєтське КҐБ до великої міри перебрало в свої руки контролю над кубинськими розвідчими чинниками, в такий спосіб поширюючи впливи Москви в Західній Півкулі. Крім того, існує сила-силенна доказів, що Москва і Гавана відіграють дуже активну ролю в політичному тероризмі в країнах Латинської Америки. У кубинських тюрмах далі поневіряється велика кількість політичних в'язнів, між ними і багато американських громадян. Лідери комуністичної Куби, заявляючи з одного боку, що нібито хочуть „поліпшення відносин із ЗСА", в той самий час дуже часто нападають на Америку грубою і брехливою лайкою в Об'єднаних Націях та на інших міжнародних форумах.

Ясно, що в такій ситуації годі Вашінґтонові серйозно плянувати відновлення нормальних політичних та економічних зв'язків з Гаваною. Поки комуністичний диктаторський уряд Куби продовжує свою імперіялістичну та негуманну політику, доти уряд ЗСА не повинен встановляти нормальних відносин з Гаваною. Однобічний поспіх Вашінґтону щодо „нормалізації зв'язків" тільки скріпить сомовпевненість і нахабність кубинських верховодів і заохотить їх до дальших агресивних кроків, подібних до акцій кубинських військ в Етіопії та Анґолі.

Обіцянки і дійсність

Західня преса помістила в останньому часі цілий ряд аналітичних статтей на тему совєтської системи і заведених надій совєтських громадян на покращання життьового рівня в кінці 10-ї п'ятирічки, яка кінчається в 1980 році і про яку так обширно говорить ввесь час, а зокрема на партійних пленумах, комуно-московський верховода Леонід І. Брежнєв. Він твердить, що в кінці цієї п'ятирічки Рада Міністрів СССР витратить десятки мільярдів рублів на житлове будівництво, охорону здоров'я, збільшення заробітних платень, покращання якости товарів першої потреби тощо. Всі ці витрати уряду, згідно з обіцянками Брежнєва, мали б бути зужиті на покращання життєвого рівня совєтського населення. На Заході, очевидно, звернули увагу на нереальні й не можливі до здійснення совєтські господарські пляни, а деякі газети назвали їх продовженням традиційної совєтської пропаґанди на господарському відтинку кажучи, що подібні обіцянки робив Брежнєв та його соратники раніше, на початку 9-ої п'ятирічки, яка не тільки не осягнула наміченої мети, до чого призналися самі совєтські господарники, але навіть на 60 відсотків не виконала, наприклад, програми житлового будівництва, не говорячи вже про нереальну обіцянку підвишки платень робітникам, яка не досягла навіть обіцяного мінімуму 6 відсотків.

Немає, отже, жадного сумніву, що з 10-ю п'ятирічкою буде те саме. Доказом може послужити сама таки совєтська статистика і совєтські твердження про сповільнення економіки в 1978-79 роках, за виїмком нафти і пригордного газу. Натомість понизиться значно видобуток вугілля, виробництво сталі, штучних погноїв, синтетичних матеріялів, деяких сільськогосподаських машин, цементу, а з харчових продуктів — м'яса, якого й так ніколи не вистачало в СССР, консервних виробів, молочних продуктів тощо. Совєтські статистичні дані подаються тільки у відсотках і тому цілком слушно стверджує кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в СССР Дейвід Шіплер, що, перемінивши відсотки на конкретні речі, кожний може побачити, що Совєтський Союз не осягнув визначених в 1977 році економічних цілей. Наприклад „Известия" перенаголошують продукцію таких речей, як радієві і телевізійні апарати та пральні машини, яких відсотково нібито випродуковано аж 18 відсотків більше, як в 1976 році, але якщо покупець шукає за названими речами в СССР, їх не тількищо трудно одержати, але треба платити за них астрономічні ціни. Найбільше однак бракує в СССР сільськогосподарських продуктів, зокрема м'яса, брак якого відчувається у цілому СССР. Зібраних 195,5 мільйонів тонн зерна в 1977 р. не забезпечить населення Совєтського Союзу потрібними продуктами і тому людність, шукаючи виходу з положення, поширює, при тихій згоді урядових чинників, свої присадибні господарства і збільшує кількість тварин, щоб захоронити себе від недостач, що їх створила совєтська система. Журнал „Економіческіє Наукі" твердить, що причиною поширення присадибної площі є бажання робітників „відпочивати на свіжому повітрі й займатися приємною фізичною працею", але це радше свідчить, що держава не зуміла забезпечити населення потрібними речами, а Компартія не виконала обіцянок і не поробила достатніх старань, щоб ці обіцянки бодай наблизити до реальности.

Ось так на практиці виглядають совєтські „досягнення" і обіцянки Леоніда Брежнєва. Не даром багато економістів Заходу категорично засуджують совєтську не тільки політичну, але й економічну систему, називають її нелюдяною і антигуманною, побудованою на визиску власного населення. І тому навряд чи допоможуть Брежнєву нові сільськогосподарські „реформи", побудовані на „базі міжгосподарської і агропромислової кооперації". Все це видумки партійної кліки, яка, потапаючи, хапається за соломинку.

Остап Тарнавський

ЧИ ТІЛЬКИ ЛЮДСЬКІ ПРАВА?

Конференція у Београді, що з нею зв'язували стільки надій оборонці людських прав, як у країнах поневолення, так і у вільних країнах демократії, закінчилась невдачею. Хоч і була підготовлена атмосфера голосною заявою американського президента, що увів справу людських прав у свою політичну програму, хоч і були пороблені заходи та підготовлені матеріяли для оборони людських прав на цьому міжнародному форумі, то сама конференція у Београді виказала, що людські права та їх оборона — це не найважливіша проблема для великих держав і для світової політики взагалі й тому можна було дискусію про людські права увірвати і залишити відкритою без великої шкоди для міждержавних стосунків, прикривши невдачу дипломатичною резолюцією про скликання наступної конференції в Еспанії.

Конференція в Београді не тільки не винесла якоїсь спільної узгідненої постанови про людські права, але й не уточнила самої проблеми. Західній світ ставив справу людських прав на політичній плятформі з наголосом на свободу сумління, думки і слова; Совєтський Союз наголошував соціяльну сторінку проблеми з правом на працю, освіту і медичну опіку. Конференція в Београді показала, що людські права може забезпечити громадянам тільки демократична система правління, бо в цій системі самі громадяни рішають про ці права. В тоталітарній державі, де про життя громадян рішає уряд, не може бути й мови про людські права. Вимагати людських прав у тоталітарній державі — це те саме, що вимагати демократизації системи правління, вимагати ліквідації самої тоталітарної системи. Чи можлива така переміна без боротьби?

Українські оборонці людських прав поставили наголос на оборону в'язнених і переслідуваних українських дисидентів у Совєтському Союзі. Українська акція не ставила якоїсь спеціяльної програми людських прав в Україні; її ціллю було зорганізувати натиск на совєтський уряд для звільнення з в'язниць несправедливо засуджених і в'язнених українців, і в той самий час дати світовий розголос справі переслідувань і засудів українських дисидентів. Реакція совєтського уряду на всі протести подиктована ароґанцією сили. Ще перед початком Конференції в Београді були заарештовані і засуджені на спеціяльно високі кари два керівники Київської групи для нагляду над виконаннями Гельсінкських домовлень — Руденко і Тихий, арештували і тепер засудили на такі ж нелюдсько високі кари двох других членів цієї групи — Мариновича і Матусевича, та й арештували знову відомого борця за право України на самостійність в рамах совєтської конституції — Лук'яненка, теж члена Київської групи. Генералові Петрові Григоренкові, що репрезентував Київську групу у Москві, дозволили виїхати за кордон на лікування, щоб точно в день закінчення Београдської конференції відібрати йому громадянство і в той спосіб „видворити" та позбутись із Совєтського Союзу. Жорстока поведінка з членами Київської групи — високі засуди, переслідування і провокації вказують на те, що совєтський уряд спеціяльно чутливий на кожний найменший відрух на оборону вільної думки в Україні та й готовий кожний голос у справі людських прав заглушити випробуваними методами сталінського терору, що його мета: тримати нарід у страху.

Та чи тільки людські права — це головна причина дисидентської акції й урядової протиакції в Україні? Чи справді Київська група для збереження Гельсінкських домовлень мала й має на увазі тільки оборону людських прав і чи тільки за оборону людських прав такі неспівмірно високі засуди припали членам Київської групи? Відповідь на це питання дає сама особа керівника Київської групи Миколи Руденка. Руденко — це визнаний режимом письменник із понад тридцятлітнім стажем, член партії, член Правління Спілки Письменників України, щобільше — герой „вітчизняної війни" та воєнний інвалід. І що сталось? Ідеаліст Руденко почув голос сумління, він зрозумів, що служить не Богові, а сатані. Він сам говорить про це у віршованій поемі „Хрест", що „носив фальшиву зорю через фронти". Пізнавши причину великого голоду, що його він пережив, але в той час не розумів, загуканий совєтсько пропаґандою, переживши всі страхіття сталінського і післясталінського терору, Руденко переконався, що служив фальшивій зорі, і зрозумів, що правдива зоря одна — та, що її вказав Христос. Він зрозумів, що йому треба охороняти не чужу, ворожу державу, але свою хату і свій нарід: „О, Україно чорнобрива — каже поет у цій поемі — блакитно-колосковий світ! На годувальницю-корову ти схожа, нене, триста літ. Така покірна в тебе вдача, що ледар видоїть тебе, а потім ця рука ледача останнє з ясел загребе. Та в тебе віра ще не згасла, не вмерла впевність свята, що отакі порожні ясла стають колискою Христа". У

(Закінчення на ст. 4-ій)

„ПОЛІТИЧНІ В'ЯЗНІ — ЦЕ СУМЛІННЯ НАЦІЇ"

III

— Відмовлятися від роботи в установах, учбових закладах, суспільних організаціях, де зневажають українську мову, традиції народу, право людини.

— Відмовлятися від служби в армії за межами України і від командирів, які не говорять українською мовою.

— Відмовлятися працювати понад встановлені законом 41 годину, в неділі і вихідні дні; також і в сільському господарстві.

— Не виїжджати на роботи за межі України.

— Відстоювати своє право, право інших людей, свободу, честь, гідність; відстоювати суверенітет України.

— Виявляти й оприлюднювати, яке б не було і ким би не було вчинене, порушення закону.

Вищезапропоновані заходи спротиву проти політики і практики бюрократії, яка є скерована на духове і культурне знищення українського народу, не вважаються злочином, бо вони не є передбачені жодним законом.

Одначе, бюрократи і КҐБісти можуть переслідувати за них шляхом звільнення з роботи, злісною критикою на зборах, пониженням в посаді і платні, застрашуванням, а іноді й судовою розправою. Але чи денебудь і колинебудь хтось здобув свободу без жертв? Хіба пристойно жити життям заляканої тварини, клопотатися про шлунок, вирощувати дітей, безрідних дітей кінця XX сторіччя?

У випадку, коли хтонебудь з адміністративних, партійних, комсомольських чи профспілкових діячів, міліції, прокуратури, КҐБ — цікавляться вашими переконаннями, поглядами, друзями, художніми смаками і т.п. — це належить розглядати як обвинувачення, або намагання оскаржити з вашою допомогою когось іншого. В таких випадках треба: 1) Не давати ніяких пояснень до висуненого конкретного обвинувачення, санкціонованого прокурором. 2) Не давати ніяких свідчень, також й позитивних, про людей, яких обвинувачують в інакшедуманні, релігійних переконаннях, націоналізмі. (Це не відноситься до обвинувачення у вбивстві, крадежі, хуліганстві і шпигунстві). 3) Не вірити в чесність, порядність і законність дій слідчого, не звіривши їх з кримінально-процесуальним кодексом. 4) Не боятися покарання і навіть смерти за неіснуючі проступки, тому, що такі покарання звеличують покараного і показують тисячам чи мільйонам людей дійсне обличчя катів. 5) Не виторговуйте зменшення покарання шляхом наклепів на себе, або звинуваченням інших людей. 6) Відмовляйтеся від будь-яких розмов без точного запису в протоколі допиту свідка, відповідно до закону речевого обвинувачення. 7) Той, кого підозрівають КҐБісти, є вже властиво засуджений і дістав вирок. Усі інші дії — прокурорський нагляд, суд — звичайні формальності. 8) Запідозрілий, обвинувачений, підсудний мають право знати закони. Треба вимагати, вивчати і використати потрібні статті КК і КПК з коментарами, Загальну декларацію прав людини, конституцію. 9) Усі відповіді на запити слідчого записувати власноручно. В протоколах записувати всі порушення закону слідчим, прокурором та іншими органами. 10) Кожне порушення закону слідчим, прокурором і іншими, треба оскаржити в усі інстанції. 11) Відстоювати свої переконання, викладені на письмі, або відмовлятися від них, не даючи ніяких основ для підозріння в однодумстві, або співпраці з будь-якими особами, також і з тими, які відносяться до рас ворожо. 12) На судовому засіданні заперечувати обвинувачення, вказувати на порушення закону слідчими, прокурорами й іншими, оскаржити в усі інстанції, відмовлятися від послуг адвоката, який визнав вину підсудного доведеною, тоді, коли сам підсудний винним себе не визнає. Підсудний має право доручити обороняти себе кому-небудь з родичів, або комусь з юристів з іншої країни.

„Кожний, хто йде служити народові, — вдягає на себе терновий вінок" —... (нечітко).

Терновим вінком для того, хто, як ми, піде служити своєму народові, може бути концтабір, тюрма, заслання на Сибір. Це довгі роки за межами батьківщини, за ґратами, колючими дротами, каторжні роботи, провокації КҐБ, намагання понизити людську гідність, позбавлення зв'язків зі світом і спілкування з рідними, обмеженість можливостей користуватися літературою, голод, карцер.

Відомі всім з фільмів, з мистецької творчости, страхіття і нещастя політичних каторжників до 1917 року, були б для теперішніх в'язнів сумління, найбільшим добром.

Багато людей несуть свої хрести вже не перше десятиріччя. Усі ми — смертники. Без боротьби за законність, за право людини, за право нашого народу на життя, ми не маємо надії не тільки на життя, належне людині, але й на існування за ґратами і дротами.

Ми дотримуємося також етики в'язня:

1. Постійно працювати для піднесення свого інтелектуального рівня, здобути знання з будь-яких ділянок науки, ділитися своїм знанням з іншими в'язнями і родичами, займатися творчою працею.

2. Дотримуватися загальнолюдських норм моралі.

3. Бачити в кожному в'язня рівного собі мученика, не гнобити, не ображати, а старатися якмога допомогти, або оборонити у випадку несправедливої напасти на нього адміністрації, КҐБ, або аморальних в'язнів, розбишацьких стукачів, або свідомих рабів адміністрації.

4. У випадку утисків, кожний відкрито переходить на статус політв'язня, якого до нашого часу не визнають власті в СРСР.

5. Виключені будь-які вихватки супроти інших політв'язнів з огляду на расу, національність, мову, переконання і віру. На погорду і ганьбу заслуговує тільки така людина, яка чинить зло іншим політв'язням своєю співпрацею з КҐБ й адміністрацією.

6. Бійки і наклепи, намагання накинути кому-небудь свою волю — неґативне явище і недопустиме в середовищі політв'язнів.

7. Політв'язні, згідно з законом, повинні бути відокремлені від кримінальних злочинців і намагання тримати їх разом треба поборювати без ніяких компромісів.

8. Політв'язень — сумління нації, і тому його поведінка, спосіб життя, мораль... (нечітко)

...Досвід показує, що одинцем багато не вдієш. Будь-який арешт, обшук, навіть звичайний виклик до КҐБ або прокуратури за інакшедумство, пробуджує думку багатьох людей, доказує, що відважне, правдиве слово находить відгук у серцях соток, а деколи тисяч і більше людей, що слово для КҐБ страшніше від найдосконаліших військ, сучасної воєнної техніки, ядерної й атомової бомби.

До людей, які, перемігши страх, розмовляють рідною мовою, відстоюють право свого народу на життя, свободу, традицію, культуру, економічний розвиток, — порядні і чесні громадяни відносяться з пошаною.

Кожна судова розправа, незалежно від усіх заходів приховати її від людського ока, не залишається таємницею, — її широко обговорюють на Україні і поза її межами.

Не треба порушувати законів. Вистачає користуватися законами проголошеними конституцією СРСР і цим здійснювати корисну для українського народу справу відродження, розквіту і волі України.

„Мало нас, та це дарма,
Більше буде з переґодом:
Не довіку висне тьма
Над замученим народом"
(Павло Грабовський)

Підписали: Олекса Тихий, член Української групи сприяння виконанню Гельсінкських угод, Василь Романюк, священик."

[Кінець]

Іванна Савицька

З МОГО ВІКНА

Стара церковця в українській дільниці Ню Йорку „доживає" останніх днів. Ступаю по камінних сходах з набожністю і шанобою, торкаюсь клаптиків історії, яка віджила, відслужила своє, і скоро ляже в небуття.

Обличчя янголів, що дивляться в сутінках з-за престола, якісь світліші, погідніші, як все, дарма, що полиняле мальовило притемнене роками, притрушене копоттю лямпад, димом церковного кадила.

Хтось посторонній сказав би, що церковця позбавлена стилю, вражала вбогість архітектури, біднотою, пережитком. Може воно й правда. Та для тих, що зжилися з нею, що в ній находили Бога, того самого Бога, що лишився в старенькій церковці міста Турки, чи інших сіл, церква св. Юра в Ню Йорку була отим „Євшан-зіллям", що запахом старини, віковим розписом стін, простотою своєї обстановки нагадувала нам старі, колишні церкви, від яких і сліду не зостало на наших землях.

Тут, в старій церкві, христилося тисячі немовлят, тисячі дрібонька істот сплакувало від холоду свяченої води. Тут приймали Перше Святе Причастя невинні діти, тут складали присяги сотні повінчаних пар, і тут, востаннє, прощалося у дорогу дорогих, рідних покійників.

А скільки прекрасного співу пролунало з церковних хорів, а скільки величавих торжеств відбулося в отих мурах, добрих, будуючих наук скільки пролунало з амвону, — не зчислити, і не списати словами.

Безліч людських молінь пробивало тут стелю своєю щирістю невимовною, тисячі, тисячі лямпад горіло на славу Пречистій.

І ось, сьогодні, в перший день реколекцій — „Хресту Твойому покланяємось, — Владико". Це наш останній, великопісний спів в старій церковці. Останнє, зворушливе, реколекційне слово прозвучує до нас з тетраподу: — „Ідіть, і несіть в Новий Величавий Храм, вогонь вашої віри. Розпалюйте цей вогонь, хай іскрами гарячими ввійде в молоді душі, і притягає їх до правдивого Бога".

Новий Божий Храм, здвигнений на прославу Творця, — ще закритий. Та ось, ось, і двері Храму відчиняться, і в тріюмфі і славі підійме камінь Воскреслий, з гробу, Христос.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Андрій Качор

ІЛЛЯ КАРАПІНКА

(Замість грудки рідної землі на могилу друга-кооператора)

І знов „Свобода" принесла сумну вістку, що 20 лютого 1978 року, по короткій недузі, в місті Нюарку, в ЗСА, на 83 році життя, відійшов у вічність д-р І. Карапінка, відомий громадсько-кооперативний діяч в Україні та на еміграції.

Д-р Ілля Карапінка — це клясичний приклад тихого, скромного, але все активного та відповідального громадського працівника, який кожну довірену йому працю виконував солідно, без заохоти і пригадок і цією працею заслужив собі на те, щоб про нього нашій громаді сказати кілька слів.

Д-ра І. Карапінку я пізнав особисто, мабуть, у 1937 році в Організаційному Відділі Крайового Молочарського Союзу „Маслосоюз" у Львові, як організатора, техніка і люстратора для „Районових Молочарень", членів „Маслосоюзу". Не всім, може, відомо, що „Маслосоюз" в тому часі, на західньоукраїнських землях, був найбільш динамічною кооперативною централею, яка разом, у співпраці, з „Центросоюзом", „Центробанком", Ревізійним Союзом Українських Кооператив, а зокрема з Крайовим Т-вом „Сільський Господар" у Львові, пробував відбудувати і реформувати сільсько-господарську культуру українського села, щоб забезпечити українського селянина від тих злиднів, що їх принесла нашому селові польська окупаційна влада.

„Маслосоюз" своїми новими методами праці, новими методами виробництва допомагав перетворити побут і культуру нашого села. І для цієї роботи треба було мати цілі кадри добре вишколених, ідейних молочарських техніків, організаторів, агрономів, ветеринарних лікарів і сільськогосподарських виховників. Цими справами займався Організаційний Відділ „Маслосоюзу", який мав за завдання не тільки творити і контролювати всі клітини українського кооперативного молочарства в Західній Україні, але з тих малих клітин, часто роз'єднаних, створити один сильний суцільний суспільно-господарський рух, з ясною програмою дії, зі строгою організаційно-торговельною і виробничою дисципліною, щоб надати цьому рухові поваги серед своїх і чужих, спираючись на конкретних вислідах праці самої централі та низових клітин.

І тому не кожний міг бути організатором у „Маслосоюзі", бо організатор цієї кооперативної централі мусів бути добрим техніком-молочарем, книговодом, годівельником, учителем-інструктором і виховником для низових кооператив. Це не було легке завдання. Д-р І. Карапінка всі ці прикмети мав і тому дир. А. Мудрик та інж. М. Хронов'ят, які відповідали за працю цього Відділу, з повним довір'ям поручали йому різні важкі та відповідальні завдання до реалізації. Спершу посилали його як інструктора і техніка до різних Районових Молочарень, відтак як організатора, а вкінці доручили йому вести одну з більших Районових Молочарень у Калуші. Як директор цієї кооперативи, він її повністю змеханізував модерними тоді молочарськими машинами, що було передумовою для продукції стандаризованого масла на експорт (Маслосоюз експортував надвишку своїх продуктів до Англії, Німеччини, Австрії та інших держав — прим. А.К.).

У тому часі, в Калуші, д-р І. Карапінка, попри працю в Районовій Молочарні, удінявся активно в других кооперативах установах. Він був головою Контрольної Комісії Окружного Союзу, заст. голови Контрольної Комісії Українбанку, членом Виділу філії „Просвіти" в Калуші та членом інших місцевих товариств.

* * *

І. Карапінка народився 29 липня 1895 року в селі Галичанів, пов. Городок, коло Львова, в Західній Україні. Середню школу, гімназію, закінчив іспитом зрілости щойно в 1923 році, бо події Першої світової війни і військова служба в австрійській і Українській Галицькій Армії не дозволили йому закінчити середню школу скорше. Після війни й іспиту зрілости І. Карпінка студіює філософію на Карловому Університеті в Празі, а рівночасно брав курс асекураційної математики і техніки на Політехніці в Празі в рр. 1923-30. Студії закінчує докторатом з філософії.

На жаль, вернувшись з Чехо-Словаччини на рідні землі, не мав змоги працювати за вивченим фахом і тому відбуває молочарську практику і включається в працю кооперативного молочарства. За допомогою „Маслосоюзу" він скоро набуває нового знання молочарського техніка і організатора та стає в перші ряди діячів українського кооперативного молочарства.

Про його працю в Калуші напевно хтось напише більше, що його бачив при цій роботі. Я зустрічав його, відтак, тільки на З'їздах і нарадах.

* * *

В часі Другої світової війни я знову зустрів д-ра І. Карапінку в Кракові, де 1940 року, за дозволом німецької влади, відновлено на українських землях т.зв. Генеральної Губернії Відділи „Маслосоюзу" в Перемишлі (на Засянні) і Ярославі та зорганізовано нові Районові Молочарні в перемиському і ярославському повітах, а також на Лемківщині, то для обслуги тих молочарень новостворений Ревізійний Союз Українських Кооператив у Кракові (Галичина була тоді окупована большевиками), що його зорганізував Іван Фостаковський, покликав д-ра І. Карапінку на ревізора.

Відтак, у 1941 році, коли Галичину окупували німці, д-р І. Карапінка переїхав до Львова на працю ревізора в Молочарському Відділі Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові, тоді я мав ту шану перебрати від нього опіку над українськими молочарнями в краківському дистрикті. Мені було дуже приємно цю роботу перебрати, бо д-р І. Карапінка з інж. О. Зибенком у всіх нових, або відновлених молочарнях перевели законні ревізії і наладнали ціле діловодство і я не мав великих труднощів продовжувати цю працю, яку вони започаткували, обсадивши ці молочарні добрими українськими фахівцями.

У РСУК у Львові д-р І. Карапінка працював до половини 1944 року, тобто до часу другої окупації Галичини большевиками.

* * *

У вересні 1945 року я знову зустрів д-ра І. Карапінку і його дружину та цілу роди-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Привітали д-ра В. Ґалана...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

історичну місію переселення сотні тисяч українських виселенців до ЗСА та велику допомогову діяльність. Д-р Ґалан був діяльний у всіх українських організаціях. Довгі роки він був головою Контрольної Комісії Українського Народного Союзу і це він зумів винести Контрольну Комісію цієї найбільшої української організації в Америці на позицію відповідального і рішального тіла. Д-р Ґалан є автором багатьох статтей і праць, головно на економічні теми, і споминів. Окремою книжкою вийшли його спомини з часу Визвольних Змагань п.н. „Батерія смерти". Під час відвідин у д-ра Ґалана, члени Екзекутиви поінформували його про нові заходи для організації допомогової акції українських хліборобам в Бразилії. Це була ідея д-ра Ґалана зорганізувати таку акцію допомоги нашим бразилійським хліборобам, щоб вони могли піднести і змодернізувати продукцію і тим самим піднести свій життєвий стандарт. Проєкт допомоги, що його випрацювала Управа Хліборобського Союзу під проводом проф. Плахтина у Бразилії, був переданий американському урядові у Вашінгтоні. В теперішній ситуації, коли Америка нав'язує кращі зв'язки з Бразилією внаслідок подорожі президента Картера до Бразилії, ця акція може скоро зактуалізуватися. В розмові д-р Ґалан виявив повне зацікавлення всіма справами нашої зорганізованої громади і запевняв, що вже скоро братиме участь у нарадах організацій, в яких працює. Дружина д-ра Ґалана, пані Слава Ґалан, що постійно, все життя допомагала йому в його діяльності, не тільки поміччю і порадами, але й працею у канцелярії і ЗУАДКомітету, і „Української щадниці", прийняла членів Екзекутиви ЗУАДКомітету снідан ком. Приявні відспівали д-рові Ґаланові многоліттвіє, щиро і сердечно, бо довголітня, для декого понад тридцятилітня праця з д-ром Ґаланом не тільки створила близькі приятельські зв'язки, але допомогла під розумним проводом цієї провідної людини здобути досвід і вміння.

ПРАВНИЧА КОМІСІЯ НТШ і ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ

повідомляє, що

в циклю правничих доповідей, присвячених 60-річчю відродження Української Державности

в середу, 12-го квітня 1978 року
у великій залі Пластового Дому
144 Друга Авеню в Ню Йорку

відбудеться

ДОПОВІДЬ
Д-ра ЯРОСЛАВА ПАДОХА

ПРО КОМІСІЮ ДЛЯ ВИВЧУВАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК У КИЄВІ (1919-1933 рр.), ЇЇ СПІВРОБІТНИКІВ І ДОСЯГНЕННЯ

Початок год. 6-та — закінчення год. 8-ма.

Чергова доповідь — 10-го травня, д-ра І. НОВОСІВСЬКОГО: Нова совєтська конституція на тлі дійсности.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
Округи Балтімор, Вашінґтон і Річмонд, Ва.

повідомляє, що

в неділю, 16-го квітня 1978 року,
о год. 1:30 по пол.
в приміщенні дому „Самопомочі"
при 239 Савт Бродвей у БАЛТІМОРІ, Мд.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

До участи в зборах запрошується всіх відділових урядовців і конвенційних делегатів на 29-ту Конвенцію УНС Відділів з таких місцевостей:

Річмонд — 34, Вашінґтон — 15, Балтімор — 148, 320 і 337, Куртіс Бей — 55, 81 і 290, Берлін — 260.

1. Звіти з діяльности Окружної Управи;
2. Вибори Окружної Управи;
3. Доповідь головного організатора УНС СТЕПАНА ГАВРИША;
4. Плян праці на 1978 рік.

У Зборах візьмуть участь:

Степан Гавриш, головний організатор УНС
Евген Іванців, головний радний УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Богдан Ясінський, голова — Остап Зинюк, секретар

Іван Малко, касир

Ми — з України!

ПЕРШИЙ ФЕСТИВАЛЬ МИСТЦІВ-ДИСИДЕНТІВ з УКРАЇНИ

в неділю, 16 квітня 1978 р., о год. 3:00 по пол.

Washington Irving High School
40 Irving Place, New York City
(між 16 і 17 вул. схід, біля Union Square)

- Українські народні пісні — арії з українських опер — українська естрада — мистецьке читання.
- Нові пісні на слова заарештованих поетів.
- Вперше на сцені — в'язнична поезія у мистецькому виконанні мистців-дисидентів.
- [illegible] участь мистці, що нещодавно прибули з Києва, Харкова, Львова, Одеси, Чернівців.

Квитки: АРКА, ЕКО, СУРМА. Вступ: $3.00 і $5.00. Групові замовлення (на 10 квитків і більше) із знижкою 10% спрямовувати на адресу:

KISMET Record Co.
227 East 14th Street, New York, N.Y. 10003
(212) 477-2891

Увесь прибуток з фестивалю призначений на [illegible] фонд ІНСТИТУТУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

Православна громада у Миллвилл

У нашій українській православній громаді велись свого часу розмови, зокрема на парафіяльних сходинах, чому ніхто не напише щонебудь про нашу парафію? Адже у нас не зовсім так зле, щоби збувати все мовчанкою. У нас є теж добрі і активні парафіяни, які нічого не жаліють для своєї громади, щоби вона тільки росла й розвивалася на добро всіх її членів. Отож такі розмови й побажання врешті спонукали мене дещо написати про цю нашу невеличку, але активну парафію. А першою й найважливішою справою й здобутком нашої невеличкої парафії – це нова мурована церква під св. покривительством Верх. Апостолів Петра й Павла, побудована своїми власними фондами без жадних позичок чи морґеджів, побудована з повним ентузіязмом на славу Божу і духовний пожиток для нашої громади.

Першим, що заініцював цю велику будову нової святині був Теодор Сущик з гуртом, що взявся сміливо до діла, хоча грошеві фонди ще були невеликі. Все ж плян будови, місце будови й початкові роботи були зроблені як слід, так що наступні будівельники нашої церковці вже не мали труднощів, щоби довести діло до кінця. До цих робітників Божого діла належали: голова парафіяльного комітету Марченко-Вітошинський, а найщедріших фундаторів Стражевський, батько й син й інші та інші, і їм не було числа... Всіх тут їх згадати не можливо, але хай Господь винагородить їм сторицею. Звичайно все це відбувалося під проводом протопресвітера о. Івана Данилевича і його дружини Наталії. Однак як воно би не було громада свою ціль осягнула — церква росла на очах і виросла, і тепер своїми хрестами благославить Боже діло. Звичайно на цьому не обмежується діяльність наших парафіян.

В неділю, 19-го березня, 1978 року наша парафія відзначила пам'ять незабутнього поета Т. Шевченка своєю Академією у його честь. В останню неділю Православ'я отець парох відзначив не тільки перемогу Православ'я над єретиками, але теж вшанував добрим словом пам'ять нашого поета Тараса Шевчнка, а після Служби Божої відбулася теж панахида і, опісля по закінченні Богослужень, у церковній залі відбулася Академія в честь нашого великого поета.

Академію започатковано відспіванням „Заповіту". Після того Антон Кривенко зворушливо і цікаво виголосив реферат про Кобзаря. Опісля дальшу програму, продовжувала „Українська Школа" під керівництвом своїх учителок — Наталії Редьки і Наталії Нікітич.

Першою точкою цієї програми були фраґментальні читання з біографії Тараса Шевченка, які виголошували за порядком учениці і учні „Української Школи": Наталія Нікітич, Наталія Редька, Ліза Корстен, Дебі Сисак, Мішел Сисак, Томі Сисак, Василь Найда, Микола Корстен, Юрко Редька, Валентин Мокієнко, Вікі Шаруда, Христина Сисак і Славко Мокієнко.

У другій частині Академії взяла участь паніматка Наталія Данилевич із хором „Української Школи", який відспівав ряд народніх й патріотичних пісень. Спів пройшов гарно, в чому заслуга пані Наталії Данилевич.

Програму закінчив предсідник Парафіяльного комітету п. Марченко. Він щиро подякував усім аранжерам програми, закінчаючи своє слово, запитом: „Чи ви говорите нашою мовою?" Хто зна — чи цей його запит не буде головним поштовхом до звороту й національного відродження української громади у нашому Міллвилі.

Годиться ще також згадати про повну пожертви працю нашого Сестрицтва св. Покрови в Міллвиллі, яка діє й працює під керівництвом Віри Люльки. Безумовно тут годиться зарахувати багато наших працьовитих і завжди активних членкинь сестрицтва, які своїми фондами закупили до нашої церковці прекрасний канделябр панікадило, що його спровадили з далекої Греції і заплатили біля дві тисячі долярів. Це один із харитативних актів Сестрицтва, яких ніколи не бракує, зокрема, коли громада потребує їхніх рук і праці. Хай Господь винагородить їх усіх своїми ласками сторицею.

Отож тільки завдяки солідарній пляновій праці всіх наших парафіян змогла наша невеличка православна громада самотужки збудувати таку прегарну святиню. Сьогодні вони викінчують гивницю і ще заплянували малювати всю церкву. Успіхи, які осягнули наші парафіяни в будові святині є доказом, що в доброму ділі Господь завжди допомагає, що виходить на славу й добро душ усієї громади, що гуртується під Божим знаменем.

Микола Погідний

Літературний вечір поетеси Лариси Мурович на Фльориді

(ПР) — Український Релігійний і Культурний Осередок ім. св. Андрія у Ворм Мінерал Спрінґс і Норт Порт влаштував для своєї членки поетеси Лариси Мурович Тимошенко літературний вечір у приміщеннях єпископської церкви в дні 9-го березня ц.р.

Літературний вечір відкрив голова Осередку В. Різник і попросив до вступного слова поета й письменника з Канади Олексу Гай-Головка, якому щойно тиждень тому влаштовано теж літературний вечір із його доповіддю „Україна сьогодні". О. Гай-Головко змалював у прекрасному слові життєвий шлях і поетичну творчість поетеси Лариси Мурович, яка родилась на зеленій Буковині, здобувала вищу освіту на Західніх Українських Землях, перейшла всі гаразди підпільної праці в ОУН, перебування в в'язницях, переслідування ворожою поліцією, скитальщину й переїзд до Канади. Ще на рідних землях поетеса видала дві книжечки поезій: „Крилатий шлях" і „Свята Земля" й про її поетичні здібності дуже похвально висловилися: Олена Теліга, Оксана Лятуринська й інші. В Канаді поетеса видала три дальші книжечки своїх поезій: „Піонери Святої Землі", „Жар-Птаха" і „Євшан", а тепер поетеса приготовляє до друку книжечку поезій присвячених трипільській культурі — „Меандри й Спіралі".

Щоб познайомити присутніх із зразками її поезій, їх рецитували: Олена Речицька, Павлина Різник, Міра Повх, Епіфан Гриньків, Анна Шкорупій, Евдокія Щуровська й майор В. Роєнко.

На закінчення, авторка прочитала з вступними поясненнями кільканадцять своїх віршів із збірки, що приготовляється до друку, а присутні, що вщерть виповнили церковну залю нагородили поетесу оплесками й овацією.

За перекускою присутні розкупили всі примірники поезій поетеси із її авторським підписом. Наша громада горда, що така визначна поетеса є не лише нашою членкою, але й вона активна із своїм мужем аґрономом Володимиром Тимошенком в управі Осередку й вони обидвоє є його фундаторами.

ПОДЯКА

В середу, 7-го грудня 1977 року
відійшла у Вічність від нас
Найдорожча ДРУЖИНА, ДОНЯ і СЕСТРА

бл. п.

СТЕФАНІЯ з дому РУДА МАНЬКО

Складаємо цим шляхом сердечну подяку Всечеснішим Отцям Парафії св. Івана Хрестителя в Нюарку за опіку над Покійною і за переведення похоронних відправ. Дякуємо всім нашим Рідним, Приятелям і Знайомим за пожертви на Служби Божі, за квіти і за щедрі датки на добродійні цілі. Хай всіх Вас Господь благословить безмежними ласками.

Горем прибиті —
муж ВАСИЛЬ МАНЬКО з Родиною

На ФОНД УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ в ГАРВАРДІ:

по 110.00 — Манько В., Солонинки В. М., Єрега В. Н.;
100.00 — Рідня Прийми О. Т. Р. В. Я.;
по 20.00 — Д-р Наумик з дружиною Олею і дітьми, Дурбак М., Тиро М.;
по 10.00 — Д-р Карапінка І., Грицай Е., Гординський А., Войтишин О., Савойка А.;
по 5.00 — Небелюк І., Плакида О., Ґаборська А., Кімбель Е., Солчаник М., Штундер Н., Мешера Д., Шпикульський В., Дацківський Б., Сорока Й. М., Станько Т. І., Бохонок А.

Разом $596.00

П. Т. На ПАТРІЯРШИЙ ФОНД:
Збірку перевела Петровська Анна.

20.00 — Березяк В. К.;
по 10.00 — Петровський П. А., Шпирун П. К., Плоскіна А. С., Манько В. А., Матияш Н. М., Ґулька Б. А., Товт А. Е.;
по 5.00 — Левицький В. М., Турчак Л.

Разом $100.00
596.00

Загальна сума $696.00

Студенти Академії св. Юра відзначили Шевченківські Роковини

У четвер, дев'ятого березня, студенти Академії Святого Юра поставили оригінальну програму, відзначуючи найславнішого українського поета — Тараса Шевченка. Студенти, під керівництвом мгр Зірки Дерлиці, самі підготовили програму та виконали пісні і п'єсу. Також вони самостійно розмалювали сцену і виконали костюми.

Шкільна оркестра відкрила програму такими точками: „Ганя", „Водограй", „Червона Рута", „Писаний Камінь", „Учітеся Брати Мої". Студенти заінсценізували баляду „Причинна" висвітлювали настроєві прозірки Києва, і заспівали „Реве та стогне". Дальше члени десятої кляси під проводом Дарії Ґензи затанцювали „Козачок", а на кінець оркестра заграла пісню „Мамо". Студенти повторили програму для батьків у четвер, 16-го березня.

Н.Н.

В першу сумну річницю смерти
Найдорожчого, Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і БРАТА

бл. п.
ІВАНА ЦАПАРА

складаємо 100.00 долярів
на Українські Студії в Гарварді.

Дружина — ДАРІЯ
Сини: ОЛЕСЬ і ЛЮБОМИР з родинами
Донька — ЗВЕНИСЛАВА КЛЕМ з родиною
і брат — ПЕТРО ЦАПАР з дружиною

З болючим жалем повідомляємо Рідних і Приятелів,
що в п'ятницю, 7-го квітня 1978 року
упокоївся в Бозі, в Куперставні, на 75-му році життя,
наш Найдорожчий
БАТЬКО, БРАТ і ДІДУСЬ

бл. п.

АНДРІЙ СВІТЕНКО

народжений в Городку, Україна

ПАНАХИДА — в суботу, 8-го квітня 1978 р., о год. 7:30 веч., а ПАРАСТАС — у неділю, 9-го квітня 1978 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Trzaska Funeral Home, 6741 5th Ave., Brooklyn, N.Y.

ПОХОРОН — в понеділок, 10-го квітня 1978 р., о год. 9-ій ранку з української католицької церкви св. Миколая в Півн. Бруклині, Н. Й., на цвинтар Mount Olivet, Maspeth, L.I., N.Y.

Покійний залишив у глибокому смутку:

дочки:
ІРИНА ЗАХАРЧУК з дітьми ОРЕСТОМ, ХРИСТИНОЮ і ІГОРЕМ
БОГДАННА ЗАЧКЕВИЧ з дітьми РОСТИКОМ і РОМАНОЮ з мужем ВОЛОДИМИРОМ
МАРІЯ ГИВЕЛЬ з мужем ОСИПОМ і дітьми МАРТОЮ і РОМАНОМ
ЛЮНА СИДОРОВИЧ з мужем МИРОНОМ і дітьми МАРКОМ і РОКСАНОЮ
брат — РОМАН з дружиною АНТОНІНОЮ і дітьми
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні

Ділимося сумною вісткою,
що дня 1-го квітня 1978 року
відійшов у Вічність

бл. п.

МИХАЙЛО ДЗЯПКА БЛАГУТА

ПОХОРОН відбувся 4-го квітня 1978 року. Тіло Покійного спочиває на цвинтарі св. о. Миколая в Чікаґо, Ілл.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
сини:
ТАРАС з дружиною
ЛЕВКО з родиною
ІГОР
пасерби:
МИКОЛА з родиною
ВАЛЕНТИНА
сестра — КАТЕРИНА СКУБЯК з родиною

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в ЗСА

повідомляє,
що ЗГОЛОШЕННЯ *на*

МІЖКРАЙОВУ ПЛАСТОВУ ЗУСТРІЧ — 1978

яка відбудеться коло Едмонтону в Альберті, Канада
від 4-го серпня — 18 серпня 1978 року

продовжено до 15-го квітня 1978 року

1. Зголошення для УПЮ на окремих бляниетах гуртками і поодиноко висилати безпосередньо до Комісії МПЗ/1978 в Торонті, Канада, а відбитку зголошення до КПС-ЗСА.
2. Зголошення УСП і УПС висилати до КПС-ЗСА, виповнюючи окрему анкету.
3. Анкети зголошень і додаткові інформації можна одержати на місцях у станичних і кошових.
4. Висота оплати за МПЗ/78 виносить $125.00, $50.00 треба вислати разом із зголошенням.
5. Кошти подорожі з Ню Йорку до Едмонтону літаком в обі сторони $229.00, число місць обмежене. З Торонта літаком в обі сторони $189.00.
   Винаймлений автобус з Ню Йорку до Торонта і назад $45.00.
   З Торонта можна їхати теж поїздом, час подорожі 3 дні. Кошти подорожі ще неустійнені.
   Квитки на літак мають бути викуплені до 28-го квітня 1978 р.
   Всі зголошення на літак мусять переходити через Канцелярію КПС-ЗСА — PLAST INC., 140 Second Ave., New York, N.Y. 10003, tel. (212) 475-6960 або безпосередньо через референта транспортації — пл. сен. Володимира Свинтуха, 111 Prospect Pl., So. Orange, N.J. 07079, tel. (201) 763-9388.
6. Стан зголошень на сьогоднішній день: Канада 363, ЗСА 279, Німеччина 25, Англія 23, Арґентина 2.

МПЗ/78 дуже унікальна своєю програмою, яка включає відзначування 60-річчя Української Революції, 65-річчя Українського Пласту, 35-річчя УПА, участь у „Коммонвелт Ґеймс", відвідини українських поселенців, які творять там найбільший етнічний осередок поза Україною та мандрівку в гори, які своєю красою дуже нагадують наші зелені Карпати.

Така Зустріч трапляється раз на 5 років, цебто раз в житті юнака і юначки.

Вельмишановні Батьки Пластової Молоді! Дайте змогу Вашим дітям пережити ці незабутні хвилини їхнього юнакування. Ці хвилини залишаться у них незабутнім спомином на ціле життя.

СКОБ!

За Крайову Пластову Старшину в ЗСА:

пл. сен. АНДРІЙ МИЦЬО, *голова КПС* — пл. сен. НАТАЛІЯ КОРОПЕЦЬКА, *голова Виховного Сектора*

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

оксидентова грамота

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в четвер, 30-го березня 1978 року, на 74-му році життя, відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і БРАТ

бл. п.

о. МИКОЛА ДУБИЦЬКИЙ

СВЯЩЕНИЧІ ПОХОРОНИ відбулися у вівторок, 4-го квітня 1978 року, з української католицької церкви св. Івана Хрестителя при вул. Кліпперт в Детройті, Міш. Тіло похоронене на цвинтарі св. Гедвіґи.

У безмежному смутку:

НАТАЛІЯ — дружина
МАРКІЯН — син з дружиною ЕВСТАХІЄЮ
ХРИСТИНА ЛОҐЕДОН — донька з мужем РИЧАРДОМ і дітьми АНЕЮ, МАРКІЯНОМ і КАТРУСЕЮ
МАРІЯ ЯНКІВСЬКА — сестра
о. ЮРІЙ — брат з дружиною НІЛЕЮ і ріднею

ЧИ ТІЛЬКИ ЛЮДСЬКІ ПРАВА?

(Закінчення зі ст. 2-ої)

цій поемі чуємо голос сумління нової української людини, що — побачивши всю руїну — відважно крикнула: годі! Не за оборону людських прав судив і засуджував режимний суд Руденка і Тихого у глухому селі на провінції, далеко від людей і світу, обставившись кордонами тайної поліції, щоб не допустити на суд свідків і щоб не допустити отого відважного голосу сумління поза тісні стіни заімпровізованої судової залі. Це засуд за відвагу, це засуд за сумління, це засуд за українське слово. Саме за українське слово, за голос в обороні української мови, української культури й української душі. І тому такий нелюдський і жорстокий цей засуд і тому такі жорстокі переслідування кожного, хто почув цей голос. Сахаров, Буковський і всі інші дисиденти в Москві голосніше говорили про людські права, вони мали контакти з закордонною пресою, але їх не карали таким строгим судом. Їм навіть дозволяється виїхати за кордон. Руденкові і Тихому не дозволять виїхати за кордон, як не дозволили Дзюбі, хоч виїхав Солженіцин, як не дозволили Морозові, хоч виїхав Буковський, як не дозволили нікому з українських дисидентів, хоч і вони відмовилися від совєтського громадянства, і найлегша — виглядало б — розв'язка ,,видворити'' їх за кордон.

Діяльність Київської групи — це продовження діяльности шестидесятників, що їх з такою послідовністю розгромив совєтський режим. Про цю діяльність Валентин Мороз писав: ,,Місія шестидесятників була принести в замерзлу українську дійсність іскру одержимости''. Не про людські права говорили шестидесятники, не про особисті свободи заговорив перший голос українського сумління поет Василь Симоненко, вимагаючи: ,,хай мовчать Америки й Росії, коли я з тобою говорю'', не за виконання Гельсінкських домовлень караються у тюрмах і на засланнях Чорновіл, Мороз, Шухевич, Караванський, Осадчий, Шумук і сотні молодих українців, що у них живе українське сумління. Якби вони справді анґажувались в акції оборони прав людини, шукали контактів з закордоном, тоді можна б і підсувати їм якісь провини протидержавного виступу, ба навіть — як у випадку Щаранського — шпіонажу. Та ні! Українські дисиденти без провини. Вони караються тільки тому, що вони українці і про це заявляють. Їхня провина — це їхнє українське сумління, любов рідної мови, оборона української культури, захист українського народу, що йому ворожий режим видав засуд смерти.

Про смертельну загрозу для українського народу від панування Москви сказав усю правду Іван Дзюба у книзі ,,Інтернаціоналізм чи русифікація''. Ця книга — це немов нова біблія, об'явлення нової правди. Україна переживає трагічний час. Рафінована політика російського імперіялізму, підправлена большевицькою догматикою, послідовно і систематично веде до тотального знищення всього українського, до повної русифікації. Для цього діють усі ресурси тотальної системи правління. І ось українські дисиденти стають апостолами цієї нової правди, намагаються відкрити приспані серця й уми власного народу. Валентин Мороз запитує: ,,Чи багато у зрусифікованому, поторощеному Києві українців? Збільшувати їх коло — це і є реально боротись з русифікацією''. Ось і вся правда про українських дисидентів, і вся їхня провина. Ця молодь, що народилась і виросла в умовах совєтської дійсности, що її серця й уми наповняли догматичними вченнями про комунізм та інтернаціоналізм, а в дійсності примусили жити в затиснутій системі російського шовінізму, чванливого зарозумільства й імперіялізму. І ось ці молоді люди побачили руїну, що загрожує Україні й її народові, та постановили рятувати свій край і нарід від загибелі — не революційною акцією, не валенням режиму, не вимогами людськи прав, але відкликом до сумління власного народу. Апостольською місією, як колись апостоли християнства. Вони навіть не підносять того клича, що його кинув перед п'ятдесятьма роками Микола Хвильовий: геть від Москви! У них апостольський дух, вони і проповідують апостольську правду, сумирну і тиху, але єдину правдиву, що важливіше нашому народові за матеріяльні і людські права — правду майже божественну, бо народну.

Прислухаймося і ми до тих новітніх апостолів в Україні. У них на устах єдине слово правди, українське слово української правди. Ворог лютує, бо він видав засуд смерти українській мові. Але той засуд не може здійснитися без участи українського народу. Тож і слово апостола, що збільшити коло українців — це й боротьба з русифікацією, а тим самим боротьба за існування українського народу, мусить дійти до всіх, і до українців в Україні, і до українців в еміграції. Читаємо в пресі, що в умовах в'язниці і заслання наші дисиденти творять Товариства для оборони української мови. Це не відступ від боротьби, це під цю пору найважливіший акт у боротьбі за існування українського народу. Основне і перше завдання — врятувати мову, привернути всім українцям їхню рідну мову, бо з мовою прийде і свідомість, і національна гордість, і самобутність і бажання та рішення жити самостійним життям.

Як дорогі нам і близькі людські права і як сильно ми обстоюємо їх для всіх людей на нашій землі, то ми свідомі, що про людські права можна говорити і їх встановляти у власній державі. Україна в тотальному поневоленні, людських прав їй не випросити в окупанта, що створив систему найбільшого тотального поневолення людини. Про це знають українські дисиденти, які не просять ласки в окупанта, але звертаються із проповіддю до своїх земляків: будьте українцями. Тож і нам треба підтримати цю їхню апостольську місію і замість творити щораз нові комітети оборони прав, створім і тут товариство оборони української мови, знайдім спільну мову із нашими дисидентами і знайдім зрозуміння для їхньої апостольської місії у народів світу.

GESCHICHTE DER UKRAINISCHEN KULTUR
(in German)
Von IVAN MIRTSCHUK
Veroeffentlichungen des Osteuropa — Institutes Muenchen
284 pages — hard bound. Price $8.00; handling and postage charges included.
New Jersey residents add 5% sales tax.
SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

THE UKRAINE, 1917-1921: A STUDY IN REVOLUTION
Edited by TARAS HUNCZAK
with the assistance of JOHN T. von der HEIDE
Cambridge, Mass.: Harvard Ukrainian Research Institute 1977
424 pages — hard bound. Price: $15.00
Postage and handling one dollar. New Jersey residents add 5% sales tax.
"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ІЛЛЯ КАРАПІНКА

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ну в Німеччині, в Арцеберґу, де він був, зараз після закінчення Другої світової війни, головою Українського Комітету. Тут хвилево зібралася маленька українська колонія (пригадую собі, що в тому містечку я зустрів сотника О. Навроцького з дружиною Дарією, проф. Охримовича з Сяніччини, мґра Луцького, адвоката зі Старого Самбора, дир. Р. Левицького зі Львова і багато інших) і треба було мати свою організацію для контакту з американцями і німцями. Створено Український Допомоговий Комітет, а головою Комітету обрано І. Карапінку.

Відтак д-р І. Карапінка з родиною переїхав до табору переміщених осіб в Реґенсбурзі, де також зараз включився до суспільно-громадської праці. Він був членом Управи цієї Оселі та еміґраційним референтом для табору. Рівночасно він включився в кооперативну працю. Він був членом Управи Об'єднання Українських Молочарських Працівників, членом кооперативи ,,Єдність" в Реґенсбурзі і від цієї кооперативи був обраний до Кооперативної Ради в Мюнхені, що сформувалася при ,,Унії" — Господарському Об'єднанні і Патронаті Української Кооперації на еміґрації.

* * *

З Німеччини д-р І. Карапінка переїхав до ЗСА і осів в місті Нюарк, де знову ж відразу включився до громадської праці. Тут, як він мене сам інформував, був директором і скарбником Української Щадниці, головою Пласт-Прияту, членом Крайової Пластової Ради в ЗСА, членом Українського Конгресового Комітету, членом Об'єднання Українців Америки ,,Самопоміч", як колишній поручник УГА став членом Об'єднання бувших Українських Вояків, членом-фундатором Східньо - Европейського Дослідчого Інституту ім. В. Липинського у Філядельфії та учасником різних кооперативних нарад і з'їздів.

Коротко кажучи, д-р І. Карапінка був людиною великих громадських чеснот і тому не вмів сидіти бездіяльно. Він ціле життя був тихим, але все дуже активним і відповідальним громадсько - кооперативним працівником. Працював без розголосу, без особистої реклями, без претенсій на вдячність української громади, виконуючи свій національний обов'язок праці для народу. І це він робив ціле своє життя по змозі своїх сил, знання і досвіду, часто з кривдою для своєї родини.

Тих кілька слів дуже загального огляду його життя, хай будуть посмертною подякою для нього від української громади і хай заступлять грудку рідної землі та китиці квітів на його могилу від друзів-кооператорів, колишніх працівників ,,Маслосоюзу" і Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові та від українських кооператорів у вільному світі.

Озон Парк у поклоні Кобзареві

Як щороку, так і в неділю, 19-го березня ц.р., наша громада обходила урочисто Шевченківські Святкування. Хоча невелика, то церковна заля була вщерть заповнена слухачами.

Програму розпочав хор „Молодої Думки", відспіванням „Заповіту" та „Думи мої". Добре зіспіваний хор в числі коло 50 осіб у прегарних строях зарепрезентувався імпозантно. Присутні, вже при самій їхній появі, прийняли молодих виконавців оплесками. Керівник П. Косів вишколив цю молодь і створив з неї хор, який виступав також у Вашінґтоні в Білому Домі. Хорові акомпаньювала Людмила Молдавська.

На тлі хору програму свята відкрив парох громади о. Любомир Мудрий, зазначаючи, що громада щороку традиційно відзначує Шевченківські роковини. Спочатку робила це Школа Українознавства, у вузькому гуртку шкільної молоді та їхніх батьків. Два роки тому основано тут Відділ УККА, що перебрав цю функцію на себе, та влаштовує всі імпрези в Озон Парку на ширшій громадській базі. По вступнім слові хор відспівав „Садок вишневий" — муз. Стебленка та „Реве та стогне" — муз. Стеценка. Опісля слідували деклямації наймолодших учнів: „Учітеся брати мої", „Галя" — Р. Завадовича, „Портрет" — Л. Храпливої, „Думи мої" та „Поклін Шевченкові", що їх виконали: Содоль, Новак, Закотиря, Б.А. Лентович та А. Гаткі, М. і Х. Ходоба та В. Холєвка.

Святочну доповідь виголосив ред. В. Левенець, за мотто взявши силу Шевченкового слова, яке з незрячої маси створило теперішню націю. Доповідач почерез часи Шевченка, царат перейшов до найновіших часів шестидесятників та теперішніх дисидентів. Свою доповідь ілюстрував відповідними цитатами з творів Шевченка, в якій він підкреслив, що комуністичні ватажки на початку свого панування старались знищити Шевченка та його слово, але це їм не вдалося, бо воно глибоко ввійшло в душу українського народу. Коли новітні царі Росії переконались, що їм не вдастся знищити Шевченка, то взялися за іншу штуку, пробували привластити собі Шевченка як поета робітників і комуністів. Перекрутили на свій лад його поезії, будували йому пам'ятники по всій Україні, а навіть у Москві виставили йому величезний пам'ятник. Та і це не допомогло, бо Шевченко з його пламенним словом і надалі залишиться в серцях українського народу, як його геній та національний провідник, що за його переконання мільйони пішли на смерть чи то в тайгах Сибіру, чи в найновіщих совєтських психушках. Новітні провідники народу, так як Шевченко караються та не каються, бо вони вірять, як і Шевченко, що той час не далекий, коли „Світ Правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти". Доповідь була блискуча і подана в такий переконливий і приступний спосіб, що приявні прийняли її невгаваючими оплесками. Першу частину програми закінчили деклямації середніх кляс Школи Українознавства, а саме: „Село" — Л. Коваль, „Захід сонця" — К. Васло, „Вечір" — Х. Базилевська, „Гомоніла Україна" — Б. Мудрик, „Пам'ять про ...ета" — Б. Базилевський та „Слава України" — Т. Пальчинський. Опісля були деклямації учнів вищих кляс: „Тарасові Шевченкові" — М. Левицький, „Тарасе, Батьку наш" — Л. Скомська. Опісля спільну деклямацію: „До Основ'яненка" виконали учні 7-ої кляси, А. і Н. Гуменюк, Н. і Т. Коваль, Х. Содоль, І. Івасишин та О. Ходоба. Останніх п'ять деклямацій мали учениці 7- і 8-ої кляси, знані вже нашій публіці: „Іван Підкова" — Т. Коваль, „Мені тринадцять минало" — А. Гарматій, „Доля" — М. Сосяк, „Розрита могила" — С. Мідяна та „Миколі Марковичеві" — Д. Мудрик. У всіх декляматорів приємно вражала гарна українська мова, хоча діти вже тут роджені, які в державній школі не чують української мови; в першій мірі, це заслуга батьків та Школи Українознавства під проводом проф. Романа Мізура.

Останнім виступав ансамбль Школи Кобзарського Мистецтва з Ню Йорку. Бандуристи в гарних українських строях відіграли: „Реве та стогне", „Думи мої", „В кінці греблі", „Вітер віє" та „Метелиця". Солістка Х. Карпевич та О. Фурда, а речитатиль Я. Галатин. Присутні нагородили їх рясними оплесками.

В загальному свято було дуже вдале. Численна публіка була вдячна Відділові УККА та його працьовитому голові В. Босакові за гарну програму. Присутні розходились додому в піднесеному настрої.

В.З.

60-ліття відновлення Української Державности і Соборности в Оттаві

Відзначування 60-ліття відновлення Української Державности і Соборности в Оттаві почалося 20-го січня 1978 року, згідно з двотижневою програмою, заплянованою Комітетом Українців Канади, Відділ в Оттаві, під назвою „Український Тиждень в Оттаві — 20. 1. 78-4. 2. 78".

Офіційне відкриття святкувань, попереджене вивішенням українського і канадського прапорів на щоглі місцевої ратуші відбулося в будинку Державних Архівів 20-го січня 1978 року, о годині 7:30 вечора, яке довершила голова Відділу КУК в Оттаві пані О. Жила в присутності посадника Оттави Лорі Гринберґа, якого українська молодь вітала хлібом і сіллю. Тут на відмічення заслуговує дуже прихильне ставлення посадника до українців взагалі, а під час переведення Свят зокрема, зазначуючи, що його батьки походять з України. З подій того вечора слід відмітити також коротку промову Бил Андерса, парляментарного секретаря міністра многокультурности Н. Кафіка, як також федеральних послів: ліберальної партії Лойд Франціса та консервативної Волтера Бейкера, який у своїй промові підкреслив великий вклад праці українських піонерів у розвиток Канади. З поважніших точок програми ще слід відмітити „Столичний Бенкет і Баль" та „Святочний концерт", присвячений 60-літтю Незалежности України. Столичний бенкет і баль відбувся 28-го січня 1978 р. готелевій залі „Шато - лоріє". Організаторами були Українські Професіоналісти і Підприємці, а господарем був Юрій Сальський, син генерала Сальського. Обов'язки господаря він виконав знаменито. Головну доповідь відчитав лідер НДП — Ед Бродбент.

Як і в минулих роках пластуни обох віровизнань, під проводом енерґійної провідниці і взірцевої пластунки пані Войчишин і старших пластунів, прибули з прапорами до Української Православної парафії Успіння Пресвятої Богородиці на Службу Божу. Відтак правився ще Молебень з відповідним словом на тему дня і Панахида по поляглих учасниках Визвольних Змагань. Після відправ о. Равлюк подякував Проводові Пластунів і Пластунам - учасникам та привітав гостей, дякуючи їм і всім присутнім на Службі Божій. Відтак відбувся ще „Пластунський Апель".

Святочну Академію відкрив д-р О. Сокольський коротким словом-привітанням поіменно учасників Визвольних Змагань та вшануванням хвилиною мовчанки тих, що впали у боротьбі за нашу Державність. Також в Кенорі, Онтаріо, під час святочного обіду присутні відзначили трьох учасників Визвольних Змагань відспіванням „Многая Літа". Згідно з програмою „Український Тиждень в Оттаві" закінчено 4-го лютого дуже гарним Святочним Концертом, присвяченим 60-літтю проголошення Незалежности України. Концерт відбувся дуже успішно і заслуговує на щиру подяку виконавцям.

Гарний приклад дав УККА в своєму „Зверненні" до громадян - українців в Америці, закінчуючи його так: „В роковини цих Історичних Актів вітаємо Український Нарід на рідній, поневоленій землі. Вітаємо ще живих між нами творців і учасників віднови Української Держави в 1918-1919 роках. Вітаємо ветеранів Українських Збройних Сил обох Армій УНР і УГА. Клонимо голови перед пам'яттю тих борців, що впали у нерівній боротьбі за волю України. Вітаємо Вас усіх браття і сестри в роковини великих січневих Актів" — Старшина Армії УНР, українсько - канадський ветеран — учасник Визвольних Змагань —

І. Д. Світуха

УВАГА! УВАГА!
Вже появилися друком два превал...иві історичні документи:
„Денник Начальної Команди УГА" і суд над генералом М. Тарнавським
DIARY OF THE SUPREME COMMAND OF THE UKRAINIAN GALICIAN ARMY
Сторінок 326 — тверда оправа. Ціна 10.00 дол.
Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи 0.7.. центів на кошти пересилки.
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації ,,Свободи"

Повідомляємо всі організації і поодинокі особи,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

Окремих листів в тій справі не буде відписуватися.

У цьогорічному сезоні...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Гарварді, з виступу на Союзівці тощо. В розмові з редакторами, розповідаючи про свої концерти в ЗСА і Канаді, співачка сказала, що на протязі двох останніх років вона була незвичайно зайнята — у Вашінґтоні вона разом із відомим співаком Джорджом Лондом переучувала оперний і концертний репертуар на оригінальні мови; відбула концертове турне по Канаді — восени 1977 року, співаючи на фестивалі у Веґревіллі, а потім в Едмонтоні, де в той час відбувалася серія концертів українських співаків перед загальною канадською публікою. І в Рочестері, Н.Й., і в Джексоні, Міссісіпі, виступала зі симфонічними оркестрами, виключно тільки перед американською публікою. Зокрема велика несподіванка зустрінула співачку в Луївіллі, Кентакі, де вона, не сподіваючись побачити на своєму концерті українців, зустрінула 25 осіб, які, щоб послухати українські мелодії у виконанні української співачки, їхали по 6 і 7 годин з різних містечок". Відтак ця група щирих українських людей влаштувала Ренаті Бабак сердечне прийняття, висловлюючи їй своє признання і захоплення, що ,,зворушило співачку до сліз". Недавно Рената Бабак виступала перед українською громадою у Вашінґтоні на Шевченківському концерті; про цей її виступ рецензент Теодор Терен-Юськів у „Свободі" з 6-го квітня, ч. 76, писав: „Очевидно, рушійною силою всього вечора була примадонна Рената Бабак. Пісні були виконані дуже добре. Голос звучав свобідно і повно".

У недалекому вже майбутньому Ренату Бабак очікують виступ за виступом. Найближчий з них — це у неділю, 16-го квітня ц.р., в Піттсбурґському університеті в Стефан Фостер Меморіял авдиторії. Співачці акомпаньюватиме відома піяністка Ждана Кравців-Скальська. Тамошні українські студенти, влаштувавши концерт, хочуть цим робом здобути фінанси на влаштування „Української кімнати" в цьому ж університеті.

У Ню Йорку Американське Концертове Аґенство заанґажувало Ренату Бабак на виступ в Карнеґі Голл, де в травні співачка виконуватиме мелодії з клясичного репертуару українських і східньоевропейських композиторів. Акомпаньюватиме знаний піяніст Тома Гриньків. Примадонна також підписала контракт з оперою в Мехіко Ситі і восени там виступатиме в ролі Азучени в опері ,,Трубадур" Верді. У Ренати Бабак багато контрактів з різними американськими музичними аґенствами і кожен місяць зайнятий виступами: ось вона небавом співатиме також в опері ,,Баль-Маскарад" Верді в ролі Ульріки і в ,,Місса Солемніс" Бетговена, в якій оркестрою диригуватиме знаменитий японський диригент Окіяма. Про місце і час цих виступів співачки ще буде подано.

ВАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

INCOME TAX SERVICE
ПОДАТКОВІ ЗВІТИ
фахово виповнює
безкоштовні поради
вже 35 років дає
227 E. 14th ST. New York, N.Y. 10003
Борис БЕРЕСТ
щодня, крім неділі.
Tel. 477-2891 від 11 г. рану до 6 г. веч.

РОЗШУКИ

ШУКАЄМО НЯНЮ
Доброї вдачі до 10 міс. дитини, на передмісті, над морем, Лос Анджелес — Палос Вердес. Повне отримання і 200 дол. місячно. Теплий клімат, добрі люди. Писати про інформації:
(Надя Хам)
NADJA CHAM
1764 Navaja Rd.
El Cajon, Calif. 92020
Tel. (714) 447-7410

ПОШУКУЄТЬСЯ
СТЕФАНА МАДЕЛЮСА
родом зі села Фалиш, Стрийського району (тепер Львівська обл.), віком тепер 60-65 років, в 1965 р. перебував в Ню Йорку або околиці. Хто знав би про нього, або він сам, прошу зголоситись, шукає рідня. Писати на адресу:
P. MARCHON
31 Rene Dr., Rfd. 2
Norwich, Conn. 06360

HELP WANTED — MALE

ПОШУКУЄТЬСЯ ОСОБУ
яка хотіла б в другій половині квітня спільно їхати автом на Фльориду до м. Венис — на зміну провадити авто.
Тел. (516) 288-9759

BOAT CARPENTER
Must be experienced in custom woodworking on vessels — 30 to 65 ft.
Call for interview
(516) 378-5111

SUPERINTENDENT
E. 10th Street
New York City
30 family bldg, No. 6 oil burner. Small repairs, apartment 1 room, kitchen & bedroom + 100.00 a week.
Call (212) 489-8490

HELP WANTED — FEMALE

СЕКРЕТАРКА
Навчимо, до адвокатської канцелярії в Ню Йорку. Машинописання, стенографія. Мусить говорити по-українськи.
Тел. (212) 254-2260

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3585 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
•
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ТАРЗАН, Ч. 7929. Дивний розвідувач

Зачекайте, хлопці!... Може їх вже тут нема... А може такі вони ще тут!

Трохи затихо... Навіть не видно жадних звірів... краще не допустім до того, щоб вони нас заскочили!

Слухай, Нкімо!... Що тепер робить ця мавпа?

Нкіма розглянеться... Чи ти подозрівав би мавпу, яка скаче по джунглях?!